

Айдарова М.Д.

**ЖОГОРКУ ОКУУ ЖАЙЫНДА БОЛОЧОК МУГАЛИМДИ
ДАЯРДООНУ ӨРКҮНДӨТҮҮНҮН ИЛИМИЙ-ПЕДАГОГИКАЛЫК
ПРОБЛЕМАЛАРЫ БОЮНЧА ИЗИЛДӨӨЛӨР ТУУРАСЫНДА**

Айдарова М.Д.

**О ПРОБЛЕМАХ РАЗВИТИЯ НАУЧНО-ПЕДАГОГИЧЕСКОГО
ИССЛЕДОВАНИЯ ПО ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ
ВЫСШИХ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ**

M.D. Aidarova

**ABOUT PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC-PEDAGOGICAL
STUDIES ON THE PREPARATION OF FUTURE TEACHERS IN HIGHER
EDUCATIONAL INSTITUTIONS**

УДК 37: 378. 937

Бул макалада жогорку окуу жайында болочок мугалимдерди даярдоону өркүндөтүүнүн айрым маселелери жөнүндөгү окумуштуу изилдөөчүлөрдүн жаңы табылгалары, критерийлери баяндалды. Болочок мугалимди даярдоону өркүндөтүүдө көңүл бурууга зарыл болгон маселелер жөнүндө түшүнүк берилди.

Негизги сөздөр: мугалимдик кесип, инсандык сапат, педагогикалык чеберчилик, болочок мугалимди даярдоо, кесиптик даярдык, жаны концептуалдык мамиле, мугалимди этнопедагогикалык жактан даярдоо, улуттук ан-сезимди калыптандыруу, мугалимдин социалдык баалуулук сапаттары.

The researchers' and scientists' new resources and criteria of development teachers' preparation development in high education institutes are told in this article. The necessary ideas of developing future teachers' preparation are given.

Азыркы кезде мектеп мугалимде-ринин ЖОЖдун окутуучуларынын окутуу ишине өз окуучуларына заманбап билим жана тарбия берүүгө мамилесин өзгөртүү аркылуу гана элибиздин илим-билимин, маданиятын өстүрүүгө, элибиз үчүн күйүп-жанган жетик инсандарды тарбиялап өстүрүүгө жетишебиз.

Инсандын өнүгүүсү - адам баласын тарбиялап, коомдо жашоого үйрөтүүнүн натыйжасында адамда социалдык сапат-тарды калыптандыруу жараяны. Инсан адамдар чөйрөсүндө, башка адамдар менен болгон карым-катнаштарда, ишмердүүлүктө калыптанат.

Инсандык сапаттар адамдын социалдык жүзү болуп саналат.

Инсандын жүзү башка адамдарга, өзүнө, коомго жасаган мамилесинен, дүйнөгө болгон көз карашынан, умтулууларынан, ынанымдарынан ж.б. көрүнөт.

Мугалимдик кесип - адам таануу илими болгондуктан, бул кесип оңой эле өздөштүрүлө койбойт, анын өзгөчө татаал жактары бар жана көп эмгекти талап кылат.

Адамды окутуу жана тарбиялоо иши өзгөчө улуу кесип болгондуктан, ал эч бир нерсе менен салыштырбай турган өзгөчө сапаты, касиети

менен айырмаланып, ары сыймыктуу, ары түйшүктүү, зор адамгерчиликти, суудай тунук дилди, терен билимди талап кылат.

Мугалим турмуштагы өтө татаал, көп кырлуу, өтө кымбат жан - адам менен иш алып баргандыктан, анын өмүрү, ден-соолуту, мүнөзү, интеллектуалдык турпаты, бактысы мугалимге анын иш билгилигине, устаттыгына, чеберчилигине, чыгармачылыгына, талбаган изденүүсүнө байланыштуу болот. Бул кендүмдөр жогорку окуу жайында калыптангандыктан, студенттерди педагогикалык турмушка даярдоо – аларга адам менен мамиле жасоо техникасын, усулдарын жана ыкмаларын табуу жана аны үйрөтүү дегендик.

Мына ушул сырларды педагогикалык-психологиялык жана усулдук сабактарда ачып берүү студенттердин келечекке болгон көз карашын калыптандырууда оң таасирин тийгизет жана окутуучу-педагог студенттердин жан дүйнөсүнө терең ойлонуу менен үнүп кирип, алардын ой-чабыттарына, сырткы дүйнөнү таанып билүүсүнө, эмгектеги ишмердүүлүктөрүнө өтө кылдаттык менен педагогикалык жетекчилик кылуусу зарыл.

Учурдагы илимий-педагогикалык изилдөөлөр далилдегендей жогорку окуу жайында болочок мугалимди даярдоо ар кыл багытта каралып Алардын айрымдарын атап айтсак, педагогика илимдеринин доктору, белгилүү этнопедагог Акматали Алимбеков өзүнүн илимий изилдөөсүндө жогорку педагогикалык билим берүү системасында болочок мугалимдерди кесиптик-педагогикалык жана этнопедагогикалык жактан даярдоонун теориялык жана практикалык өзгөчөлүктөрүн изилдеп, этнопедагогикалык билим берүү менен тике байланыштагы негизги түшүнүктөрдү жана категорияларды тактаган. Мугалимди этнопедагогикалык жактан даярдоонун моделин аныктаган.

Мугалимди этнопедагогикалык жактан даярдоо процессин өркүндөтүүнүн критерийлерин, принциптерин, формаларын, методдорун жана каражаттарын ичине камтыган концепцияны иштеп чыккан.

Жалпы гуманитардык психологиялык-педагогикалык циклдеги предметтердин мазмунун этнопедагогикалык жактан өркүндөтүүнүн принциптерин, критерий-лерин иштеп чыгып, педагогикалык билим берүү практикасы үчүн «Кыргыз этнопедагогикасы» курсунун программасы окуу куралын сунуштады.

Педагогика илимдеринин доктору Дюшеева Назира Кубанычбековна «ЖОЖдо болочок мугалимдерди өздүк-кесиптик жактан калыптандыруунун психологиялык-педагогикалык негиздери» деген диссертациялык изилдөөсүндө азыркы коомдо ЖОЖдо болочок мугалимдерди өздүк-кесиптик жактан калыптандыруу шарттарын алып чыгуунун теоретикалык-методикалык негиздеринин эффективдүү жолдорун иштеп чыккан. ЖОЖдогу болочок мугалимдердин кесиптик-өздүк калыптанышында жаңы концептуалдык мамилени түзүп, кесиптик-өздүк калыптануу түшүнүктөрүн ачкан жана анын критерийлерин, денгээлдерин аныктаган. Азыркы мугалимдин өздүк даярдыгынын жана кесиптик компотенттүүлүгүнүн мөдөлдерин түзгөн. ЖОЖдогу педагогикалык процесстин потенциалдык мүмкүнчүлүктөрүн жана педагогикалык шарттардын биримдүүлүгүн аныктаган. Билим берүү системасынын эффективдүүлүгү жана кесиптикөздүк даярдыктын комплекстүү диагностикалык методикасын, студенттер үчүн «Интерактивдүү окутуунун методдаруу» атайын окуу курсунун окуу программасын, ЖОЖдо окутуучулар үчүн «ЖОЖдо педагогикалык-профессионалдык азыркы билим берүү технологиялары» психологиялык-педагогикалык дисциплинасы боюнча азыркы билим берүү технологиялары модернизацияланган жумушчу программаларды иштеп чыккан.

Педагогика илимдеринин доктору Төрөгелдиева Конуржан Макишевна.

Өзүнүн изилдөөсүндө Кыргыз Республикасында келечектеги математика мугалимдерин даярдоонун илимий-методикалык негиздерин изилдеп, проблема боюнча психологиялык, педагогикалык жана методикалык адабияттарга теориялык анализдерди жүргүзгөн.

Жогорку билим берүү системасында математика мугалимдерин кесиптик жактан даярдоонун учурдагы абалы жана жогорку окуу жайларынын келечектеги математика мугалимдеринин кесиптик ишмердүүлүктөргө калыптандырылышынын деңгээлдерин тактап, аларды андан ары өркүндөтүүнүн жалпы багыттарын, шарттарын, факторлорун аныктаган.

Жогорку окуу жайында келечектеги математика мугалимдерин даярдоо системасын моделдештирүүнүн негизинде алардын кесиптик ишмердүүлүктөрүн өнүктүрүүтө боло тургандыгын далилдеген.

Келечектеги математика мугалимдерин кесиптик жактан даярдоонун талаптарын жана принциптерин иштеп чыккан.

Жогорку окуу жайында педагогикалык билим берүүнүн өнүгүүсү, келечектеги математика мугалимдерин кесиптик даярдоого карата коомдун талаптары, математиканы окутуунун мазмуну жана методикасы, педагогикалык технология, интерактивдүү окутуу, оюн, моделдөөнүн теориялары, билим берүүнү дифференцирлөө ж.б. адабияттарды окуп үйрөнүп анализдөөнүн жана жалпылоонун негизинде «Математиканы окутуунун методикасы» курсунун мазмунун кенейтүүнүн мүмкүнчүлүктөрүн аныктаган.

Педагогика илимдеринин кандидаты Жуманова Майрамкан Маматовна болочок физика мугалиминин методи-калык билгичтиктерин жана көндүмдөрүн калыптандырууну изилдеп, болочок физика мугалиминин методикалык билгичтиктерин жана көндүмдөрүн калыптакдыруу проблемасынын окутуунун теориясындагы азыркы абалын талдаган. Болочок физика мугалиминин усулдук билгичтиктеринин системасын алардын ичинен окутууну пландаштыруу билгич-тиктерин көндүмгө өткөрүп калыптан-дыруу жолдорунун теориялык негиздерин иштеп чыккан.

Педагогика илимдеринин кандидаты Азимбаев Базарбай өзүнүн изилдөөсүндө жогорку класстын окуучуларына кыргыз элинин үрп-адаттарынын жана каада салттарынын үлгүлөрүндө улуттук аң-сезимди калыптандырууну изилдеп, жогорку класстын окуучуларынын улуттук, өздүк аң-сезимин калыптандырууну педагогикалык маселе катары көтөрүп чыгып, кыргыз элинин үрп-адаттарынын, каада-салттарынын үлгүлөрүндө улуттук, өздүк аң-сезимди калыптандыруунун формасын жана ыкмаларын аныктаган. Этнопедагогикалык багыттагы тарбиялык даярдоо процессин өркүндөтүүнүн критерийлерин, принциптерин, формаларын, методдорун жана каражаттарын ичине камтыган концепцияны иштеп чыккан.

Жалпы гуманитардык психологиялык-педагогикалык циклдеги предметтердин мазмунун этнопедагогикалык жактан өркүндөтүүнүн принциптерин, критерий-лерин иштеп чыгып, педагогикалык билим берүү практикасы үчүн «Кыргыз этнопедагогикасы» курсунун программасы окуу куралын сунуштады.

Педагогика илимдеринин доктору Дюшеева Назира Кубанычбековна «ЖОЖдо болочок мугалимдерди өздүк-кесиптик жактан калыптандыруунун психологиялык-педагогикалык негиздери» деген диссертациялык изилдөөсүндө азыркы коомдо ЖОЖдо болочок мугалимдерди өздүк-кесиптик жактан калыптандыруу шарттарын алып чыгуунун теоретикалык-методикалык негиздеринин эффективдүү жолдорун иштеп чыккан. ЖОЖдогу болочок мугалимдердин кесиптик-өздүк калыптанышында жаңы концептуалдык мамилени түзүп, кесиптик-өздүк калыптануу түшүнүктөрүн ачкан жана анын критерийлерин, денгээлдерин аныктаган. Азыркы мугалимдин өздүк даярдыгынын жана кесиптик компотент-

түүлүгүнүн моделдерин түзгөн. ЖОЖдогу педагогикалык процесстин потенциалдык мүмкүнчүлүктөрүн жана педагогикалык шарттардын биримдүүлүгүн аныктаган. Билим берүү системасынын эффективдүүлүгү жана кесиптик-өздүк даярдыктын комплекстүү диагностикалык методика-сын, студенттер үчүн «Интерактивдүү окутуунун методдору» атайын окуу курсунун окуу программасын, ЖОЖдо окутуучулар үчүн «ЖОЖдо педагогикалык профессионалдык азыркы билим берүү технологиялары» психологиялык-педагогикалык дисциплинасы боюнча азыркы билим берүү технологиялары модернизацияланган жумушчу программа-ларды иштеп чыккан.

Педагогика илимдеринин доктору Төрөгелдиева Конуржан Макишевна.

Өзүнүн изилдөөсүндө Кыргыз Республикасында келечектеги математика мугалимдерин даярдоонун илимий-методикалык негиздерин изилдеп, проблема боюнча психологиялык, педагогикалык жана методикалык адабияттарга теориялык анализдерди жүргүзгөн.

Жогорку билим берүү системасында математика мугалимдерин кесиптик жактан даярдоонун учурдагы абалы жана жогорку окуу жайларынын келечектеги математика мугалимдеринин кесиптик ишмердүүлүктөргө калыптандырылышынын деңгээлдерин тактап, аларды андан ары өркүндөтүүнүн жалпы багыттарын, шарттарын, факторлорун аныктаган.

Жогорку окуу жайында келечектеги математика мугалимдерин даярдоо системасын моделдештирүүнүн негизинде алардын кесиптик ишмердүүлүктөрүн өнүктүрүүтө боло тургандыгын далилдеген.

Келечектеги математика мугалимдерин кесиптик жактан даярдоонун талаптарын жана принциптерин иштеп чыккан.

Жогорку окуу жайында педагогикалык билим берүүнүн өнүгүүсү, келечектеги математика мугалимдерин кесиптик даярдоого карата коомдун талаптары, математиканы окутуунун мазмуну жана методикасы, педагогикалык технология, интерактивдүү окутуу, оюн, моделдөөнүн теориялары, билим берүүнү дифференцирлөө ж.б. адабияттарды окуп үйрөнүп анализдөөнүн жана жалпылоонун негизинде «Математиканы окутуунун методикасы» курсунун мазмунун кенейтүүнүн мүмкүнчүлүктөрүн аныктаган.

Педагогика илимдеринин кандидаты Жуманова Майрамкан Мамаговна болочок физика мугалиминин методикалык билгичтиктерин жана көндүмдөрүн калыптандырууну изилдеп, болочок физика мугалиминин методикалык билгичтиктерин жана көндүмдөрүн калыптандыруу проблемасынын окутуунун теориясындагы азыркы абалын талдаган. Болочок физика мугалиминин усулдук билгичтиктеринин системасын алардын ичинен окутууну пландаштыруу билгичтиктерин көндүмгө өткөрүп калыптандыруу жолдорунун теориялык негиздерин иштеп чыккан.

Педагогика илимдеринин кандидаты Азимбаев Базарбай өзүнүн изилдөөсүндө жогорку класстын окуучуларына кыргыз элинин үрп-адаттарынын жана каада салттарынын үлгүлөрүндө улуттук аң-сезимди калыптандырууну изилдеп, жогорку класстын окуучуларынын улуттук, өздүк аң-сезимин калыптандырууну педагогикалык маселе катары көтөрүп чыгып, кыргыз элинин үрп-адаттарынын, каада-салттарынын үлгүлөрүндө улуттук, өздүк аң-сезимди калыптандыруунун формасын жана ыкмаларын аныктаган. Этнопедагогикалык багыттагы тарбиялык иштер аркылуу окуучулардын улуттук аң-сезимин калыптандыруу боюнча методикалык көрсөтмөлөрдү иштеп чыккан.

Педагогика илимдеринин кандидаты Жунусов Ибрагим Кожоназарович өзүнүн изилдөөсүндө педагогикалык ишмердүүлүктө келечектеги музыка мугалимин даярдоону изилдеп, музыкалык мектептердеги конфликт жагдайлардын алдын алууда келечектеги музыка мугалимдерин натыйжалуу даярдоонун педагогикалык шарттарын аныктаган. Педагогикалык процесс убагында башкы кызмат аткарган музыка боюнча педагогдун жеке сапаттарын, өзүн-өзү баалоонун усулун иштеп чыккан. «Музыкалык-педагогикалык конфликтти үйрөнүүнүн негиздери» аттуу атайын курсту сунуштады.

Педагогика илимдеринин кандидаты Касенова Сарбинас Шабденовна «Жогорку окуу жайында психологиялык-педагогикалык дисциплиналарын окутуу процессин өркүндөтүү» деген теманын үстүндө изилдөө иштерин жүргүзүп, жогорку окуу жайында психологиялык-педагогикалык дисциплиналардын окутуу процессинин өркүндөшүнө жардам берүүчү педагогикалык шарттарынын эффективдүүлүгүн негиздеген.

Психологиялык-педагогикалык циклдин дисциплиналарын окутуунун сапатын жогорулатууга жардам берүүчү психо-логиялык-педагогикалык билимдер тармагындагы негизги компетенциялардын калыптаныуу моделин түзгөн ж.б.

Педагогика илимдеринин кандидаты Бектурова Эмиля Орозбековна «Болочок мугалимдин кесипкөйлүк жана баалуулук сапаттарын калыптандыруунун илимий – педагогикалык негиздери» деген илимий-изилдөөсүндө болочок мугалимдин кесипкөйлүк жана социалдык баалуулук сапаттарынын калыптанышынын илимий-педагогикалык негиздерин теоретикалык жактан негиздеп, практикалык жактан иштеп чыккан.

Болочок мугалимдин кесипкөйлүк жана социалдык баалуулук сапаттарын тарбиялоо жана калыптандыруу проблемасы боюнча өзгөчө маанилүү педагогикалык тажрыйбаларды системалаштырып, кесипкөйлүк жана социалдык баалуулук сапаттарынын ортосундагы болгон диалектикалык өз ара байланышты көрсөтүп, азыркы мугалимдин кесипкөйлүк жана социалдык баалуулук сапаттарын калыптандыруунун жана тарбиялоонун схемасын иштеп чыккан.

Аларды натыйжалуу пайдалануу боюнча илимий-педагогикалык шарттарын аныктаган.

Педагогика, илимдеринин кандидаты Стамалиева Калымкан Асаналиевна.

«Математика адистигиндеги 1-2-курстардагы студенттердин өз алдынча таанып билүүсүн активдештирүүнүн дидактикалык негиздери» деген илимий изилдөөсүндө математика адистигиндеги 1-2-курстардагы студенттердин өз алдынча таанып билүүсүн активдештирүү усулун жана аны ишке ашыруунун дидактикалык шарттарын иштеп чыккан.

Жогорку окуу жайларында билим берүүдө студенттердин өз алдынча таанып-билүүсүн активдештирүүнүн азыркы учурдагы абалынын анализинин жыйынтыктарын алып окуу процессинде студенттердин өз алдынча таанып билүүсүн активдештирүүнүн азыркы учурдагы абалынын анализинин жыйынтыктарын алып, окуу процессинде студенттердин өз алдынча таанып билүүсүн активдештирүүнүн азыркы учурдагы абалынын анализинин жыйынтыктарын алып, окуу процессинде студенттердин өз алдынча таанып билүүсүн активдештирүүгө керектүү дидактикалык шарттар негизделип, тиешелүү каражаттардын системасын ийгиликтүү пайдалануунун усулун иштеп чыккан.

Педагогика илимдеринин кандидаты Токтосунов Алмазбек Аскерович «Инженер педагогдорду университетте даярдоонун педагогикалык негиздери» деген илимий изилдөөсүндө инженер-педагогдордун университеттик билим берүүдө профессионалдуулугун, кесиптик чеберчилигин өркүндөтүү процессин жана алдын-ала аныктоочу маанисинин технологиясын, механизмдерин теориялык жактан негиздеген.

Инженер-педагогдордун профессионалдуулугун өркүндөтүү процессинин теориялык моделин түзгөн.

Ош мамлекеттик университетинин ага окутуучусу Абдраимова Зарипа Самашевна «Башталгыч класстардын мугалимдерин баланы мектепке даярдоого үйрөтүүнүн педагогикалык шарттары» деген илимий изилдөөсүндө башталгыч класстардын мугалимдерин баланы мектепке даярдоого үйрөтүүнү камсыз кылуучу педагогикалык шарттардын теориялык негиздерин жана практикалык иш-чараларын иштеп чыккан.

Келечектеги башталгыч класстардын мугалимдерин баланы мектепке даярдоого үйрөтүүнү илимий-педагогикалык жактан негиздеген. Болочоктогу окуучуларды мектепке даярдоо боюнча усулдук көрсөтмөлөрүн иштеп чыккан.

Казак элинин окумуштуу изилдөөчүлөрү да бул багытта өздөрүнүн салмактуу салымдарын кошуп келишет.

Педагогика илимдеринин доктору Мухамеджанов Бахитжан Калжанович, «Болочок дене тарбия мугалимдерин даярдоонун теориялык-

усулдук, усулдук-практикалык негиздерин аныктаган. Жогорку окуу жайындагы дене тарбия мугалимин кесиптик жактан даярдоонун азыркы учурдагы проблемаларын тактаган. Жогорку окуу жайынын шартында дене тарбия мугалимдерин кесиптик жактан даярдоонун концепциясын негиздеген.

Педагогика илимдеринин кандидаты Кадирбаева Дидар Артыкбаевна «Жогорку окуу жайында болочок география мугалимин этнопедагогикалык жактан даярдоону өркүндөтүү» деген илимий изилдөөсүндө болочок география мугалимин этнопедагогикалык жактан даярдоонун педагогикалык шарттарынын теориялык негиздерин аныктаган. Болочок география мугалимин этнопедагогикалык жактан даярдоону өркүндөтүүнүн моделин иштеп чыккан.

Педагогика илимдеринин кандидаты Нышанова Салтанат Тыныбековна «Болочок англис тили мугалимин кесиптик жактан даярдоонун жаны педагогикалык технологиясын иштеп чыгуу» деген илимий изилдөөсүндө болочок англис тили мугалимин даярдоонун жаңы технологияларынын илимий-теориялык негиздерин аныктаган. Болочок англис тили мугалимин даярдоонун жаны технологияларынын моделин түзүп, анын критерийлерин тактаган.

Окутуу процессинде студенттердин алган билимдерин турмуштагы практикалык мүнөздөгү маселелерди чечүүгө жана эмгек тапшырмаларын колдонууга үйрөтүү да алардын келечек турмушка болгон көз караштарын калыптайт. Алардын алган билимдери адамдын турмуш-тиричилик талабынан келип чыккандыктан турмуш, практика, коомдун талаптары менен тике байланышта,

Студенттерге илимий негизде билим берүү менен аны кийинки педагогикалык турмушунда, иш жүзүндө пайдалана билүүгө үйрөтүү керек. Өздөштүргөн билимдердин эң негизги түйүндүү пункттары турмуш менен айкалышып, практикада колдонулат жана коомдогу процесстерди өзгөртүү үчүн пайдаланылат.

Ар бир студент өзүндө мугалимдик кесипке тиешелүү болгон баалуу сапаттарды калыптандыруусу абзел.

Жогорудагы окумуштуу изилдөөчүлөрдүн тыянактарына таянып, жогорку окуу жайында болочок мугалимди даярдоону өркүндөтүүдө төмөнкү маселелердин чечилүүсү максатка ылайыктуу.

Болочоктогу мугалимди педагогикалык жогорку окуу жайында максаттуу жана талаптагыдай даярдоо үчүн:

- Педагогикалык жогорку окуу жайларына педагогикалык кесипке жөндөмү бар студенттерди гана тандап алуу керек.

- Учурдун талабына ылайык мугалимдерди кесиптик компотенттүүлүк жактан талаптагыдай даярдоонун мамлекеттик стандартын жана окуу программаларын өркүндөтүү керек.

- Болочоктогу мугалимдин кесиптик-компотенттүүлүк, атуулдук-адеп-ахлактык жана усулдук чеберчилик сапаттарынын жаңы моделин түзүп, сунуштоо зарыл.

Адабияттар:

1. Автореферат. Алимбеков А. "Теория и практика этнопедагогической подготовки учителя в системе высшего педагогического образования» Бишкек-2010.
2. Автореферат. Дюшеева Н.К. «Психолого-педагогические основы профессионально-личностного формирования будущего учителя в вузе» Бишкек-2009.
3. Автореферат. Торогелдиева К.М. «Кыргыз Республикасында келечектеги математика мугалимдерин даярдоонун илимий-методикалык негиздери». Бишкек-2008.
4. Автореферат. Жуманова М.М. «Болочок физика мугалиминин методикалык билгичтиктерин жана көндүмдөрүн калыптандыруу». Бишкек-2009.
5. Автореферат. Касенова С.Ш. «Совершенствование процесса преподавания психолого-педагогических дисциплин в вузе». Бишкек-2009.
6. Автореферат. Бектурова Э.О. «Научно-педагогические основы формирования социально-ценностных и профессиональных качеств будущего учителя» Бишкек-2009.
7. Автореферат. Стамалиева К.А. «Математика адистигиндеги 1-2-курстардагы студенттердин өз алдынча таанып билүүсүн активдештирүүнүн дидактикалык негиздери. Бишкек-2009.
8. Автореферат. Токтосунов А.А. «Педагогические основы подготовки инженеров-педагогов в университете» Бишкек-2009.
9. Автореферат. Азимбаев Б. «Формирование этнического самосознания старшеклассников на примере традиций и обычаев кыргызского народа» Бишкек-2007.

Рецензент: к.пед.н. Абдухамидов Б.